

MODELI ZA SUDJELOVANJE AGREGATORA DISTRIBUIRANIH PRUŽATELJA USLUGA FLEKSIBILNOSTI NA TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE U REPUBLICI HRVATSKOJ

Mateo Beus, mag. ing. el.

Ivan Pavić, mag. ing. el.

izv. prof. dr. sc. Hrvoje Pandžić, dipl. ing.

doc. dr. sc. Tomislav Capuder, dipl. ing.

FER, Zagreb

mr. sc. Ivona Štritof, dipl. ing.

dr.sc. Ivan Andročec, dipl. ing.

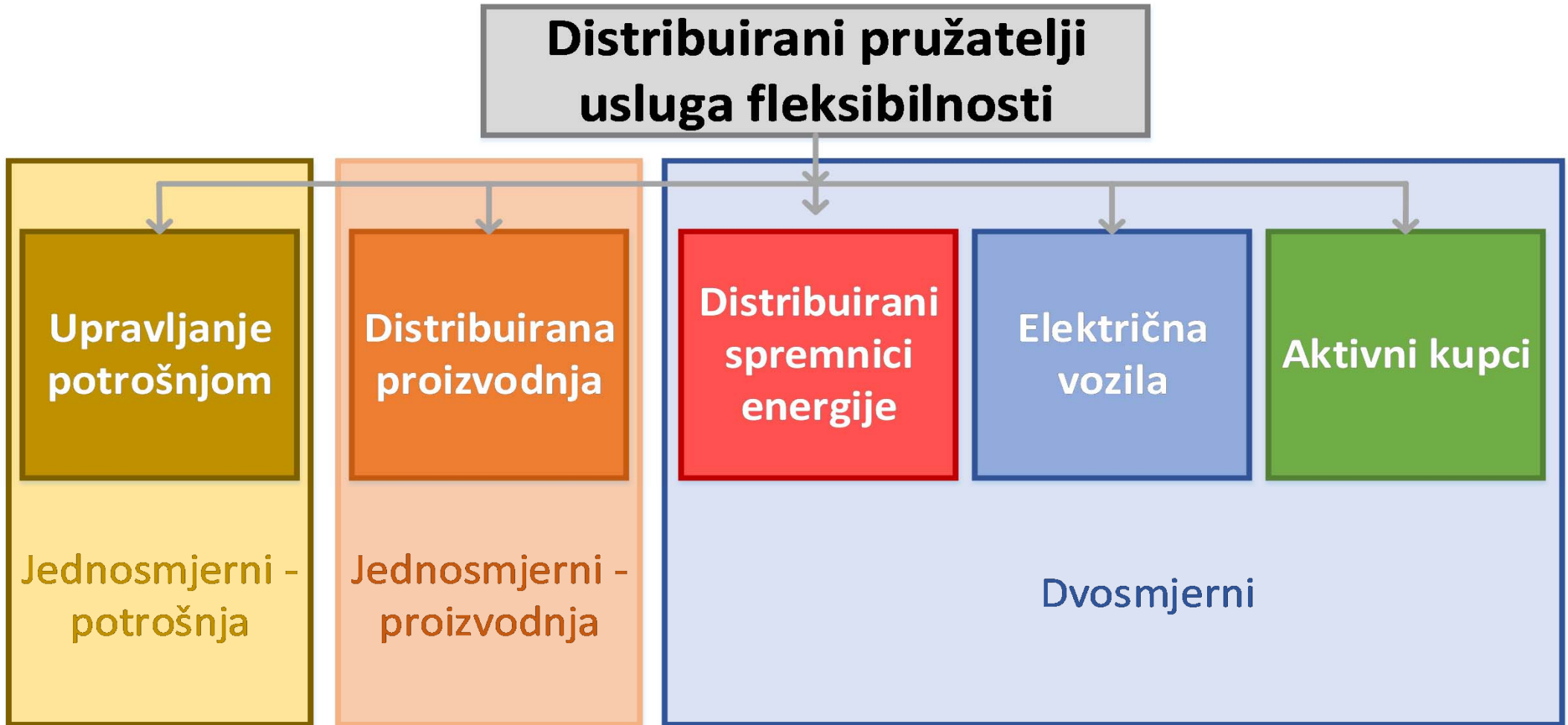
HEP d.d.

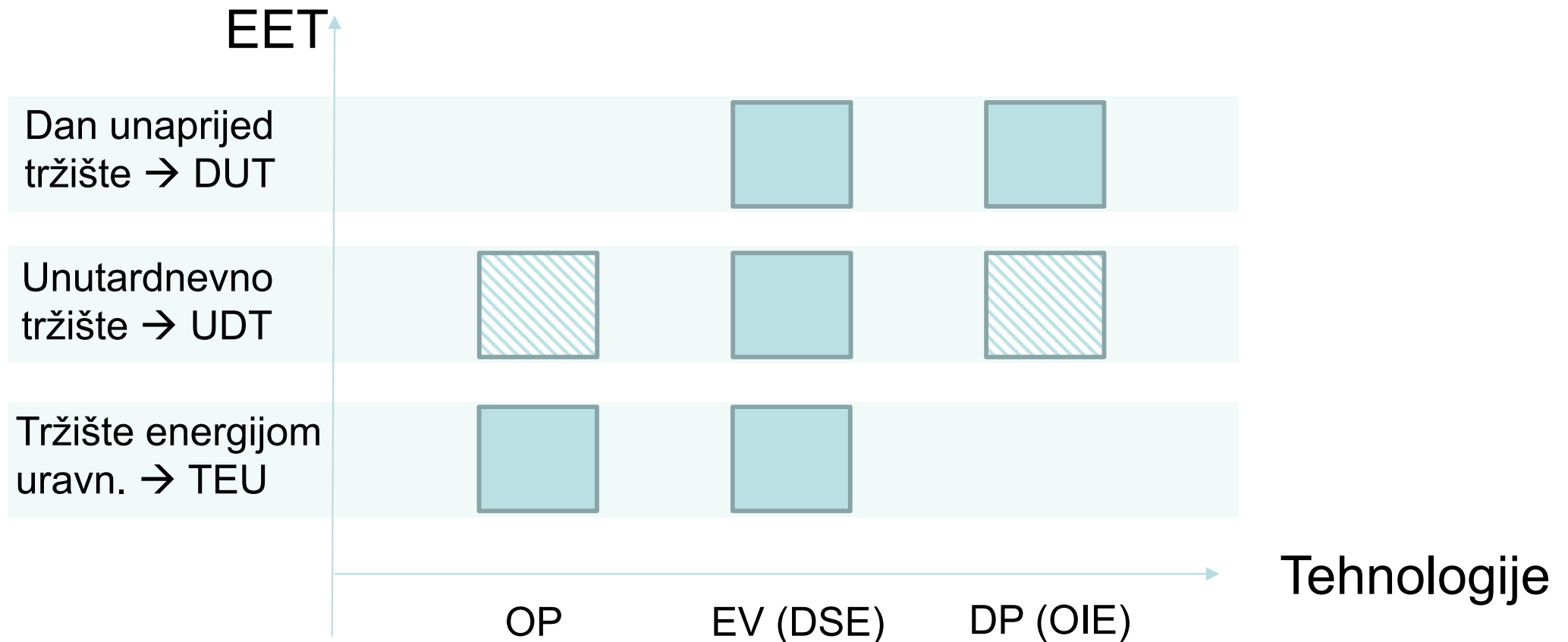
Sadržaj

- **UVODNA RAZMATRANJA O DISTRIBUIRANIM PRUŽATELJIMA USLUGA FLEKSIBILNOSTI (DPUF)**
  - KLASIFIKACIJA DPUF
  - AGREGATOR DPUF – GDJE DJELUJE?

- **MODELI AGREGATORA DPUF**
  - OPSKRBLJIVAČ/AGREGATOR
  - NEOVISNI AGREGATOR KOJI IMA ODGOVORNOST ZA URAVNOTEŽENJEM – MODEL BEZ KOREKCIJE ODSTUPANJA
  - NEOVISNI AGREGATOR KOJI IMA ODGOVORNOST ZA URAVNOTEŽENJEM – MODEL S KOREKCIJOM ODSTUPANJA
  - NEOVISNI AGREGATOR BEZ ODGOVORNOSTI ZA URAVNOTEŽENJE

- **ZAKLJUČNA RAZMATRANJA I PITANJA ZA DISKUSIJU**

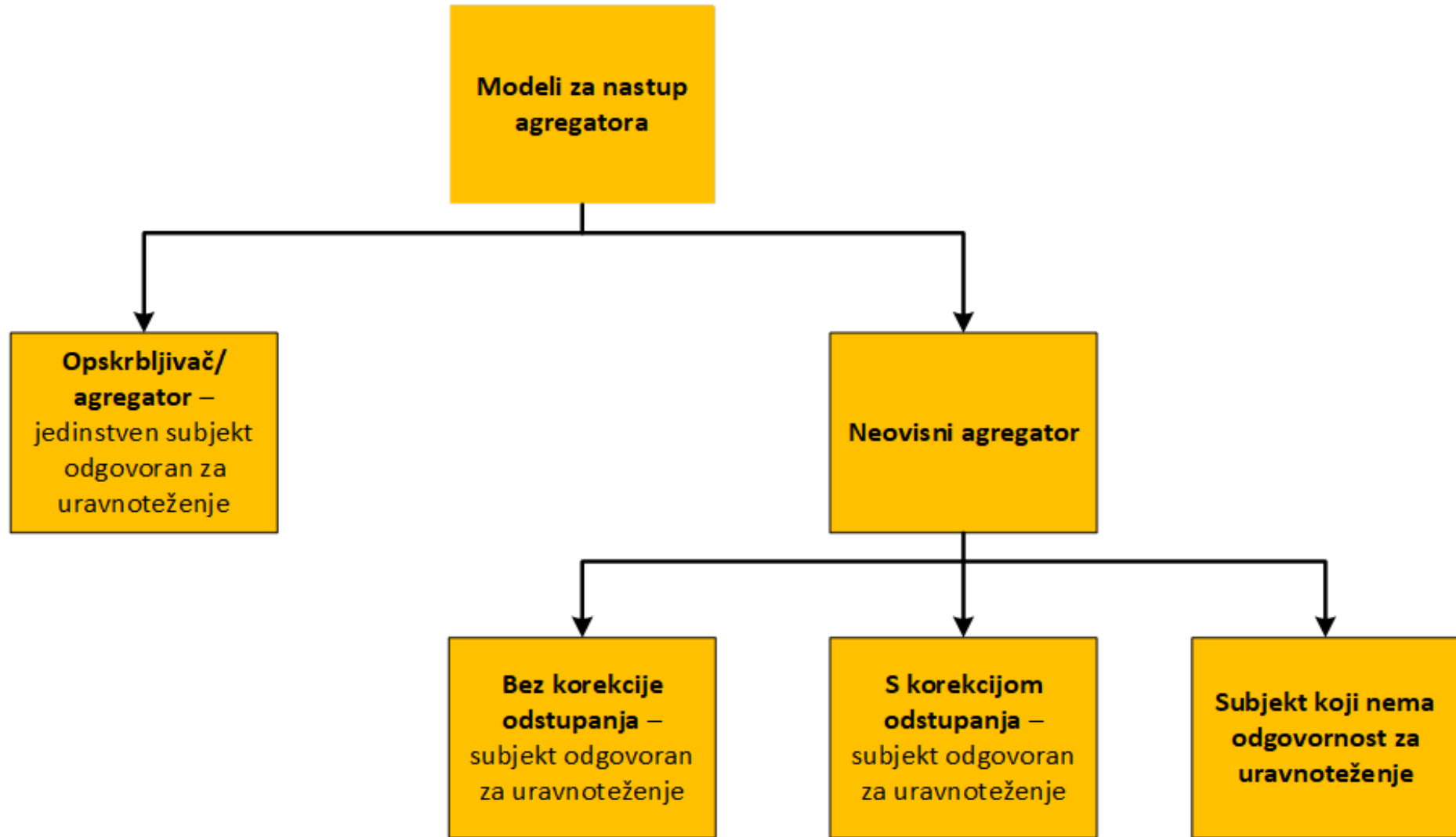
Klasifikacija distribuiranih pružatelja usluga fleksibilnosti

Agregator dPUF – gdje djeluje?

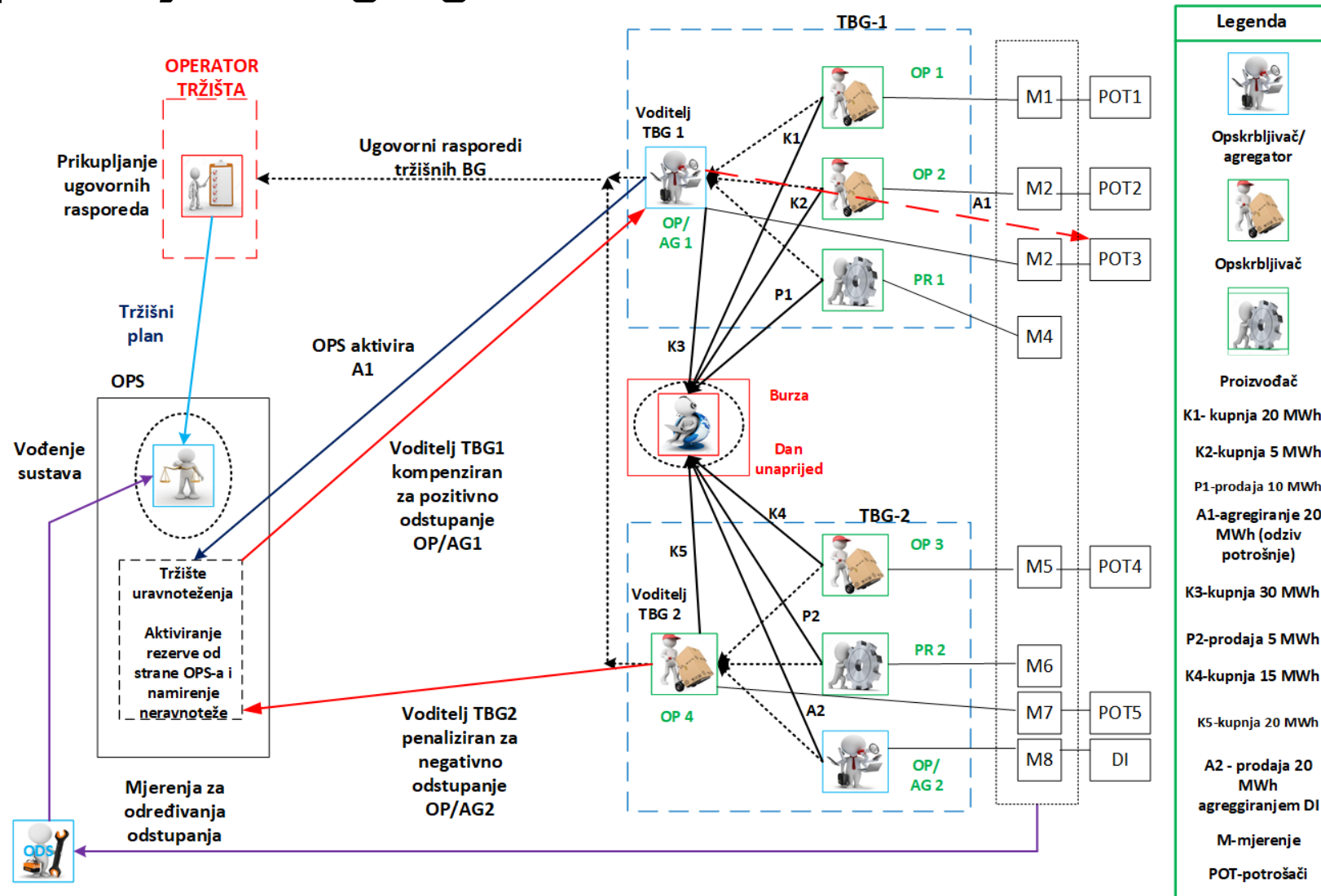
Modeli za sudjelovanje agregatora dPUF na EET - u

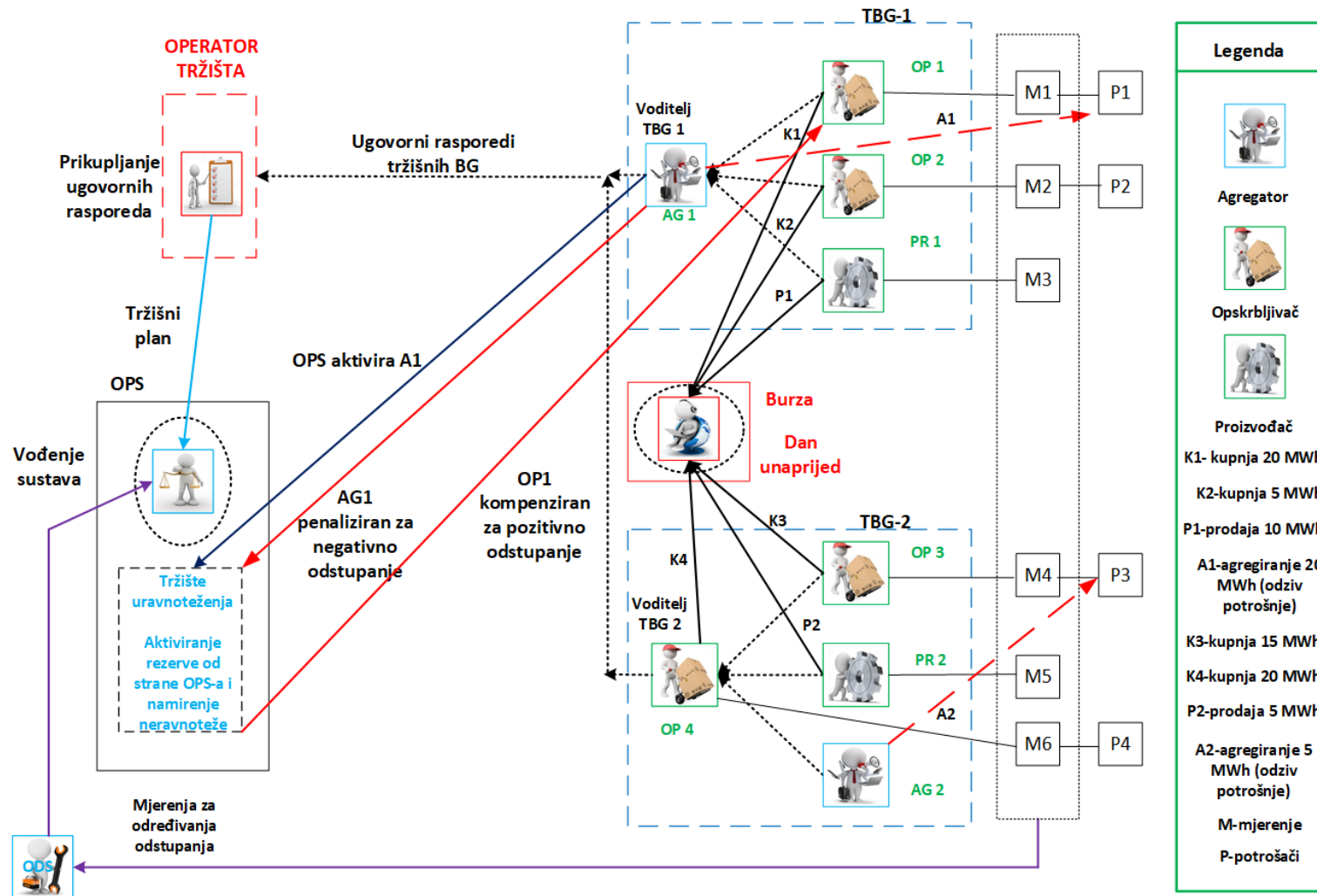
Pretpostavke

- Opskrbljivači i opskrbljivači/agregatori kupuju energiju samo na organiziranom DUT;
- Opskrbljivači/agregatori prodaju energiju samo na organiziranom tržištu energije uravnoteženja (TU) i organiziranom DUT;
- Cijena električne energije na DUT za sve primjere iznosi 40 EUR/MWh;
- Pozitivna i negativna odstupanja TBG-e obračunavaju se prema cijeni koja je vrijedila na TU i koja za sve primjere iznosi 50 EUR/MWh;
- Analizira se slučaj u kojem elektroenergetski sustav u jednom trenutku ulazi u stanje neravnoteže od 20 MWh, što znači da je OPS zatražio povećanje proizvodnje za taj iznos ili korištenjem usluge odziva potrošnje smanjenje potrošnje za isti iznos u svrhu uravnoteženja sustava;
- Analizira se razdoblje od jednog sata tijekom dana isporuke.

Opskrbljivač/Aggregator

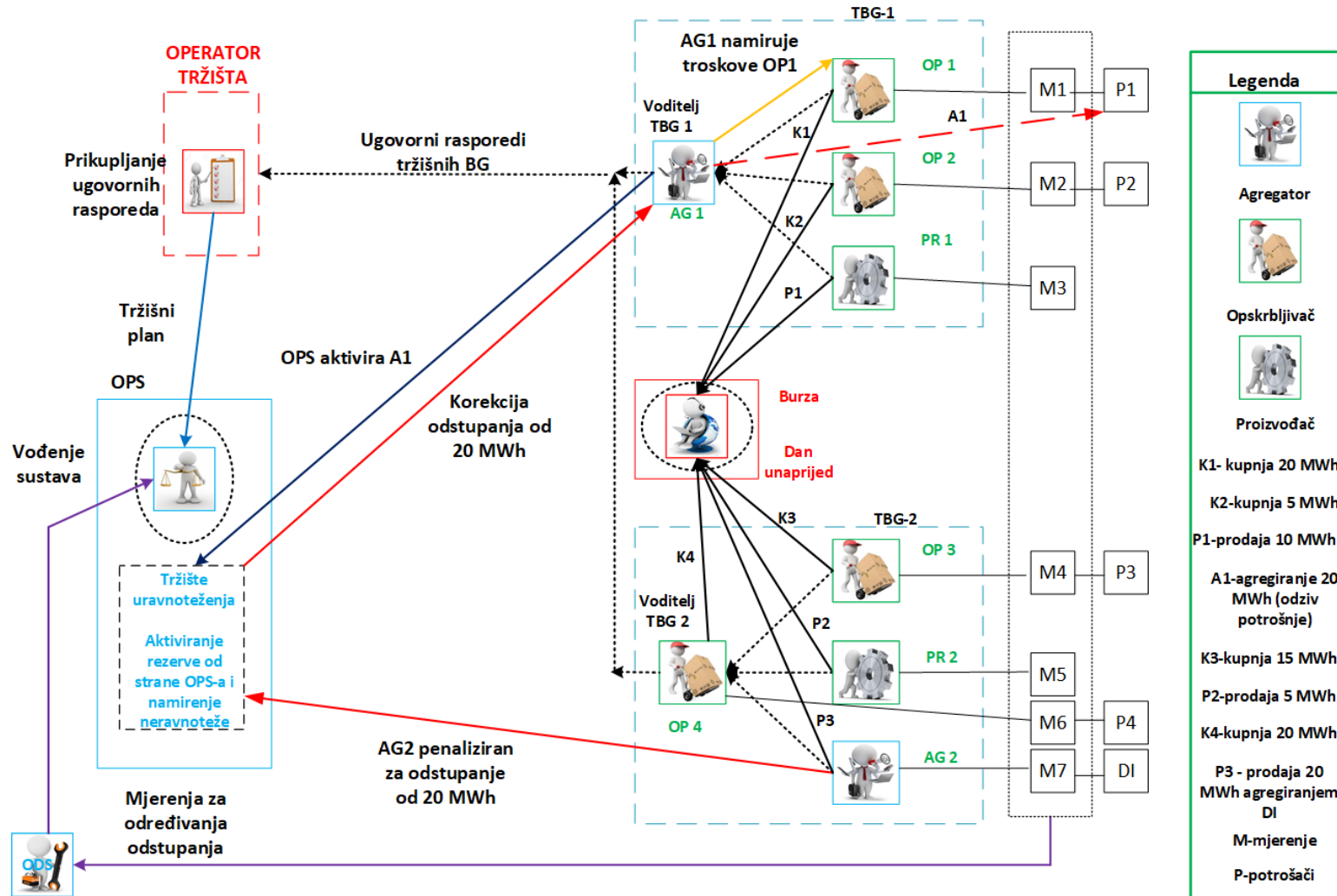

Neovisni agregator koji ima odgovornost za uravnoteženje – bez korekcije odstupanja

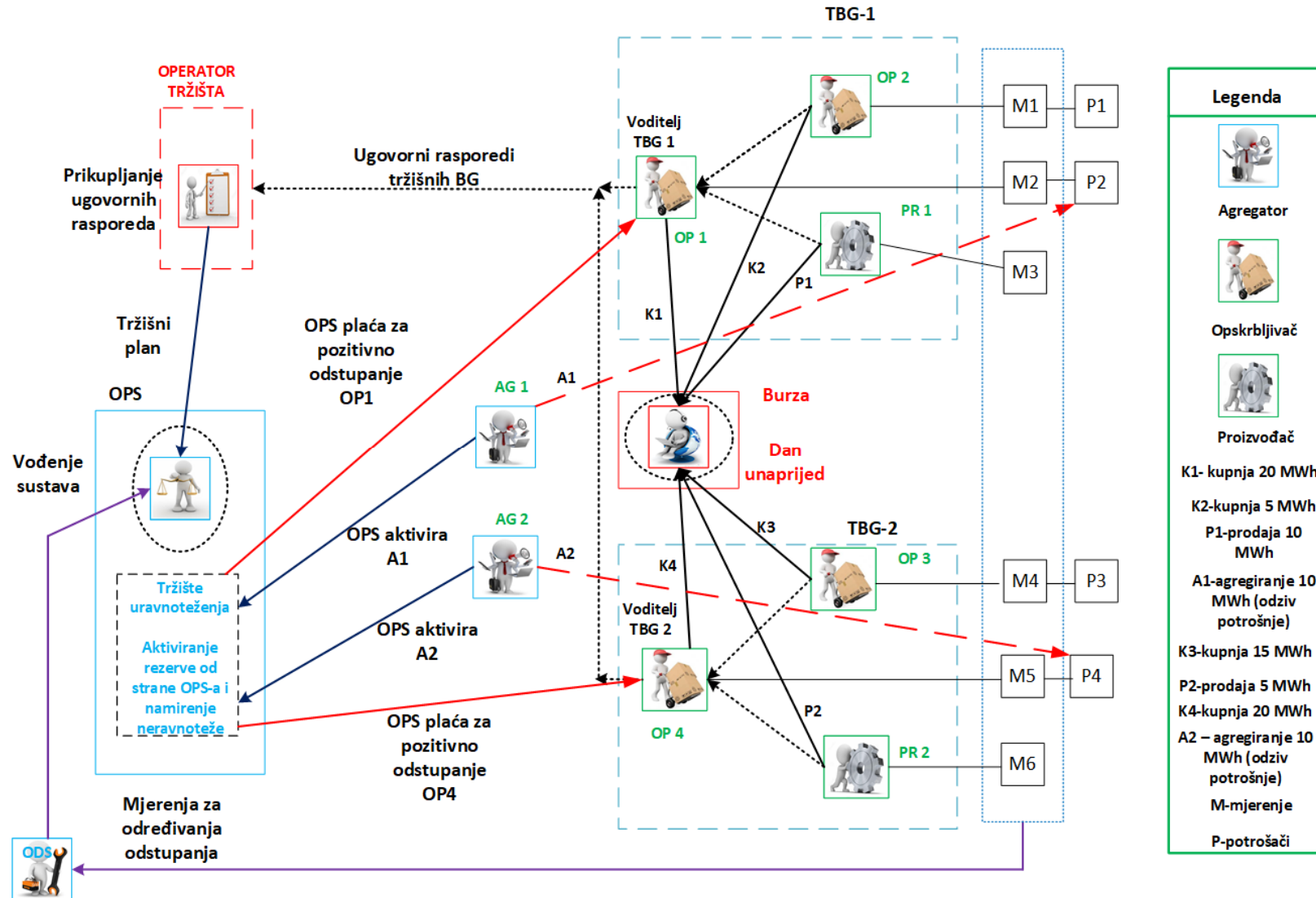

Neovisni agregator koji ima odgovornost za uravnoteženje – s korekcijom odstupanja

Neovisni agregator koji nema odgovornosti za uravnoteženje

Pitanja za diskusiju

- **U radu nije razmatrana bilančna skupina u kojoj bi sudjelovali samo agregatori, nešto kao pandan EKO bilančne skupine. Je li taj model moguć?**
  - U radu su razmatrani samo slučajevi u kojima je agregator dPUF isključivo član neke tržišne bilančne grupe, ali moguć je i model u kojem bi agregatori dPUF bili članovi zasebne bilančne grupe.
- **Predviđate li da će opskrbljivači kreirati drugačije tarifne modele za kupce koji su sklopili ugovore s nezavisnim agregatorom i za koji slučaj?**
  - U pravilu opskrbljivači ne bi trebali praviti razliku u pogledu tarifnih modela koji se koriste za kupce koji su sklopili ugovore s nezavisnim agregatorom.
- **Kriteriji za angažiranje agregatora na tržištu energije uravnoteženja bili bi samo financijski ili i geografski?**
  - Kriteriji za angažiranje agregatora na tržištu energije uravnoteženja bili bi prvenstveno financijski.

Zaključna razmatranja (1)

- **Opskrbljivač/agregator** – glavna prednost ovog modela svakako je najmanje narušavanje trenutnih odnosa na tržištu te minimalne potrebne promjene zakonodavstva i regulative. Isto tako potrebno je istaknuti i ključni nedostatak ovog modela, a to je da države s malim brojem opskrbljivača neće osjetiti povećanje broja sudionika na tržištu, odnosno neće porasti konkurentnost tržišta.
- **Neovisni agregator koji ima odgovornost za uravnoteženje, ali nema korekcije odstupanja** – ovaj model nije održiv budući da agregator dPUF-ova svu svoju zaradu od pružanja usluga fleksibilnosti isplati operatoru prijenosnog sustava kao kompenzaciju za neravnotežu. Dakle agregator nema nikakvog poticaja za sudjelovanje na ovako dizajniranom tržištu.

Zaključna razmatranja (2)

- **Neovisni agregator koji ima odgovornost za uravnoteženje s korekcijom odstupanja** – glavne prednosti ovog modela svakako su postojanje financijskog poticaja za sudjelovanje neovisnih agregatora dPUF-ova na tržištu te povećanje broja tržišnih sudionika što pozitivno djeluje na povećanje konkurentnosti tržišta. Potencijalne poteškoće za primjenu ovog modela mogle bi nastati prilikom određivanje cijene kompenzacije agregatora dPUF-a prema opskrbljivaču, te načina na koji će se evidentirati odstupanja u slučajevima kada agregator dPUF-ova agregira kupce čiji opskrbljivač pripada različitoj TBG u odnosu na agregatora dPUF-a.
- **Neovisni agregator koji nema odgovornost za uravnoteženjem** – primjena ovog modela uzrokovala bi narušavanje postojećeg koncepta odgovornosti za uravnoteženje gdje svaki subjekt koji uzrokuje neravnotežu mora snositi troškove te neravnoteže, međutim u kontekstu malih tržišta kao što je hrvatsko svakako treba razmotriti i ovu opciju.